

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1558. usque ad annum 1560

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118588

§. 55. Valentini Gentilis historia, ejusque errores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66800](#)

Sæcul. XVI.
A.C. 1558.

Cum igitur Calvinus Parisienses Sectatores suos hac ratione ad seditionem concitasset, insuper in Helvetia nullum non movebat lapidem, ut Bernenses ad perpetuum foedus cum Genevensibus ineundum permoveret. Nec suo labore optatus deerat exitus; quapropter secundo hoc successu inflatus cuncta sibi, suisque affeclis prospera pollicebatur: Interim id omnino extra dubium est, quod indies præcipue in hisce Provinciis ipsius auctoritas magis, magisque invaluerit. Ast sicut unus erroris monstrum semper fœcunda alterius pejoris Mater existit, ita tum plures alii varii generis hæretici exsurgebant, qui mutuae invidiae, ac æmulationis studio incitati, ceteris prædominari, suam vero sectam præ cunctis aliis celebrare gestiebant: quapropter Calvinus propter multas hasce dissensiones haud immerito, ne sua factio solido fulcro firmari posset, pertimescere cœperat, vel saltem probe cognoverat, quod sua secta ceteris sola haud prævalitura sit: unde inter omnes reliquos hæreticos nullius alterius, quam Valentini Gentilis progressus sistere nitebatur.

§. LV.

Valentini Gentilis Historia, ejusque errores.

Hic

Hic idem Gentilis Arii hæresin resu- **Sæcul XVI.**
 scitans Divinam Christi naturam **A.C. 1558.**
 inficiabatur, jamque plurimos a veræ
 sidei semita abduxerat, cuius jam vitæ
 historiam ab alto repetere, haud in-
 consultum erit. Valentinus Gentilis Co-
 sentiæ in Neapolis Regno natus dein
 in sæculo decimo sexto duntaxat dog-
 matum suorum perversitate, ac calami-
 tatibus, quas sibi accersiverat, inclare-
 scebat. Hic idem erat ex illis, qui Vi-
 centiani conventiculi Anno Christi mil-
 lesimo quingentesimo quadragesimo sex-
 to Authores existere, postquam vero
 isti nocturni congressus fuerant prohibiti,
 Valentinus relicta Italia Genavam
 pervenit, ubi novæ aggregabatur Ec-
 clesiæ, quam plures ex Italia familiæ
 spuriam Calvini reformationem ample-
 xuræ constituebant, atque ex iis præ-
 cipui erant Blandratus, Joannes Pau-
 lus Alciatus, Matthæus Gribaldus, &
 nonnulli alii turbidæ indolis juvenes,
 qui circa SS. Triadis mysterium, nec
 non illa verba: *essentia, Persona, consubstantialis*: sublimia dubia movere af-
 fectabant, quin tamen adhuc sua ve-
 nena publice effunderent, nam duntaxat clam, ac per privata scripta id fa-
 ciebant. His igitur disputationibus Gen-
 tilis quoque intererat, ac tam suorum
 dogmatum novitate, quam insolitis vo-

H 3 cibus,

Sæcul. XVI. cibus, quibus suos errores exponebat,
A.C. 1558 non parum ad hoc contulit, ut novi hi
 Ariani audacia, & temeritate cres-
 rent, quorum errores præcipue ad hæc
 capita redigebantur. I. „Tria dantur
 „in Trinitate, essentia, quæ est pro-
 „prie Pater, dein Filius, & Spiritus
 „sanctus. II. Pater erat unicus Deus
 „Israelis, legis, & Prophetarum, so-
 „lusque Deus verus, & essentiator; Fi-
 „lius enim non nisi essentiatus, ac pre-
 „cario Deus est. III. Sophistarum com-
 „mentum est, dicere, quod Pater sit
 „Personæ distinctæ ab essentia Deitatis.
 „IV. Qui dicunt, quod Pater sit perso-
 „na, quaternitatem constituunt, non
 „vero Trinitatem; assignant enim Essen-
 „tiam Divinam, Patrem, Filium, &
 „Spiritum sanctum, cum hæc sola essen-
 „tia, præcisæ Personis, per seipsum sit
 „verus, & unicus Deus; ut proin seque-
 „retur, quod quatuor ibi Dii forent,
 „seu quaternitas, non autem Trinitas.
 „V. Mysterium Trinitatis novum est
 „idolum, Turris Babylonica, Deus
 „Sophisticus, & tres Personæ fictitiae
 „in uno solo Deo, qui est quartus Deus
 „hucusque incognitus. VI. Tres dan-
 „tur Dii, sicut sunt tres Spiritus. VII.
 „Filius, & Spiritus sanctus sunt meno-
 „res Patre; hic enim cuilibet divinita-
 „tem a sua diversam contulit. VIII.
 Sym-

„Symbolum D. Athanasio adscriptum Sæcul. XVI.
 „omnino Sophisticum est, quia ibi quar- A.C. 1558.
 „tus Deus introducitur; hic ipse vero
 „Sanctus nil nisi Magus, & sacrilegus
 „est, q̄ i Christum dilacerat. IX. Sub-
 „stantia Patris, & Filii duæ sunt sub-
 „stantiæ. X. Denique Valentinus Ma-
 „hometis Alcoranum in tanta habebat
 „veneratione, ut illum cum veteri, &
 „novo Testamento conferre non ab-
 „horreret.,,

§. LVI.

*Gentilis ad revocandos errores in-
ductus.*

Ceterum ob insulsa hæc dogmata Gen-
 tilis paſſim Tritheitarum Parenſes
 nuncupari promeruit: postquam vero
 Seniores Italicæ hujus Ecclesiæ, quam
 Genevæ conflatam memoravimus, hosce
 errores latius diffundi compererant,
 toti in eo defudabant, ut obicem pone-
 rent calamitatibus, quas per ejusmodi
 novitates suis Ecclesiis impendere vere-
 bantur; hinc primo quidem modo ad-
 modum moderato incedentes fidei ar-
 ticulos, qui Ecclesiæ doctrinis circa
 Mysterium Trinitatis consoni erant, con-
 scribebant, eosque die decima octava
 Maij Anno Salutis reparatæ millesimo
 quingentesimo quinquagesimo octavo
 exhibebant, ut vero, quid de illis Va-

H 4 lenti-